

Nr 14

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående lagen om semester, m. m.

Andra lagutskottet har till behandling förehåft tre inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen

- 1) motionen nr 6 i andra kammaren av herr *Andersson* i Linköping angående kvalifikationsreglerna för semester,
- 2) motionen nr 186 i andra kammaren av herr *Senander m. fl.* om förbättring av lönen under semester, samt
- 3) motionen nr 430 i andra kammaren av herrar *Carlsson* i Huskvarna och *Löfroth* om fyra veckors semester för vissa arbetstagargrupper.

Motionsyrkandena

I *motionen II:6* erinras om att med dag, å vilken arbete utförts, jämföras dag, varunder arbetstagaren under pågående anställning varit oförmögen till arbete på grund av sjukdom, dock att dag, som infaller efter det arbetstagaren till följd av sjukdom varit frånvarande från arbetet under sammanlagt 90 dagar av kvalifikationsåret, jämföras endast om arbetsförmågan föranletts av yrkesskada. Motionären framhåller, att regelns utformning innebär att en arbetstagare, som drabbas av ett olycksfall i början av kvalifikationsåret medförande arbetsförmåga under 90 dagar, inte får räkna därefter infallande sjukdomstid till någon del som semesterkvalificerande. Då det enligt motionären saknas skäl att semesterrätten skall påverkas av ordningsföljden mellan sjukdom och olycksfall föreslår han "att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer att den år 1960 tillsatta utredningen för översyn av semesterlagen får i uppdrag att pröva denna fråga".

I *motionen II:186* yrkas, "att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om utredning och förslag i syfte att nå en förbättring av semesterlönen, eventuellt genom att den göres avdragsgill i skattehänseende upp till en viss gräns". Utskottet har hos motionärerna inhämtat, att de med uttrycket "semesterlönen" avsett lönen under semester.

I *motionen II:430* hemställs, "att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till 1962 års riksdag om förlängning av semestertiden

till fyra veckor för de grupper av arbetstagare, särskilt gruvarbetare, som har pressande eller hälsofarligt arbete''.

Beträffande de skäl motionärerna åberopat till stöd för sina yrkanden får utskottet, i den mån redogörelse därför inte lämnas i utlåtandet, hänvisa till motionerna.

Gällande bestämmelser.

Enligt lagen den 29 juni 1945 om semester äger arbetstagare på grund av det arbete, som han under ett kalenderår (kvalifikationsår) utfört för arbetsgivarens räkning, rätt att av denne erhålla ledighet med bibehållen lön. Semestern skall utgå under året närmast efter kvalifikationsåret; dock må efter överenskommelse semestern helt eller delvis åtnjutas tidigare.

I fråga om semesterns längd gäller att semester utgår med en och en halv dag för varje kalendermånad av kvalifikationsåret, under vilken arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete å minst 16 dagar. Med dag, å vilken arbete utförts, jämställs dag, varunder arbetstagaren under pågående anställning a) åtnjuter semester, b) varit oförmögen till arbete på grund av sjukdom, dock att dag, som infaller efter det att arbetstagaren till följd av sjukdom varit frånvarande från arbetet under sammanlagt 90 dagar av kvalifikationsåret, jämställs endast om arbetsoförmågan föranletts av yrkesskada, c) i samband med havandeskap eller barnsörd avhållit sig från arbetet, i den mån bortovaron icke överstigit 12 veckor, eller d) fullgjort sådan i 27 § värnpliktslagen eller med stöd därav föreskriven militärövning om högst 60 dagar, som ej är beredskapsövning eller direkt ansluter sig till första tjänstgöring, dock att av tid för militärövning högst 60 dagar under varje kvalifikationsår må räknas arbetstagaren till godo. Dag, under vilken arbetstagaren varit frånvarande från arbetet av anledning, som angivits under b)—d), skall dock icke jämnställas med dag å vilken arbete utförts, därest arbete eljest uppenbarligen icke kunnat beredas arbetstagaren å sådan dag.

Av det anförda framgår, att en arbetstagare, som har fortlöpande arbete under hela kvalifikationsåret, har rätt till en årlig semester av 18 dagar. I syfte att ge arbetstagarna rätt till minst tre veckors ledighet har i lagen föreskrivits, att söndagar icke skall inräknas i semestern. Ej heller inräknas däri helgdagar, såframt semestern utgår med mindre antal dagar i följd än sex. Sedvanliga fridagar inräknas däremot i semestern.

Under semester skall lön utgå. Arbetstagare, som är avlönad med tidlön beräknad för vecka eller längre tidsenhet, äger uppbära den å semestertiden belöpande lönen. Annan arbetstagare äger för varje semesterdag uppbära lön med belopp, motsvarande hans genomsnittliga dagsinkomst under de dagar av

kvalifikationsåret, å vilka han utfört arbete för arbetsgivarens räkning. Hänsyn skall därvid icke tagas till sådant tillägg till lönen, som utgått för tid utöver den för arbetstagaren normala arbetstiden (övertidsersättning). Vid beräkning av lön under semestern skall hänsyn ej heller tagas till förmån av fri bostad eller till löneförmån, som är avsedd att utgöra ersättning för särskilda kostnader. Genom kollektivavtal, slutet å arbetstagar sidan av huvudorganisation, kan dock överenskommelse träffas om annan beräkning av lönen.

Från semesterlagens huvudregel om rätt till ledighet med bibehållen lön gäller det undantaget att arbetstagare, som utför arbetet i sina hem eller eljest under sådana förhållanden, att det ej kan anses tillkomma arbetsgivaren att vaka över arbetets anordnande, icke är berättigade till semesterledighet utan endast till en kontant semesterförmån, i lagen betecknad såsom särskild semesterlön.

I *lagen den 25 maj 1951 om förlängd semester för vissa arbetstagare med hälsofarligt arbete*, som är konstruerad i anknytning till allmänna semesterlagen, stadgas att semester, vartill rätt förvärvats enligt allmänna semesterlagen, skall för arbetstagare, vilka utfört arbete, däri de utsatts för röntgenstrålning eller strålning från radioaktivt ämne, utgå med tre dagar för varje kvalifikationsmånad.

Historik

Kvalifikationsreglerna

Enligt *1938 års lag om semester* jämställdes i kvalifikationshänseende med arbetad dag bland annat sådan dag, då arbetstagaren varit oförmögen till arbete på grund av däri inträffat olycksfall eller sådan däri ådragen sjukdom, som avsågs i lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar.

Denna bestämmelse intogs oförändrad i *1945 års lag om semester*. I *propositionen nr 273/45* med förslag till denna lag uttalade föredragande departementschefen, att vissa skäl kunde anföras för att åtminstone i någon utsträckning privilegiera även vanlig sjukdomstid. Man kunde å andra sidan inte bortse från uppfattningen av semestern såsom en genom arbete intjänad förmån samt att en sådan utsträckt privilegiering skulle medföra ökad ekonomisk belastning för arbetstagarna och därigenom större risk för uppsägning från dessas sida.

Från och med den 1 januari 1955 genomfördes emellertid *en samordning mellan den allmänna sjukförsäkringen och en reviderad olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring* (yrkesskadeförsäkring). Samordningen innebär, att personer, som var både sjukförsäkrade och obligatoriskt yrkesskadeförsäkrade, i händelse av yrkesskada skulle äga uppbära ersättning från yrkesskadeförsäkringen först sedan en viss tid, samordningstiden, gått till ända. Under denna tid skulle sjukhjälp utgå enligt sjukförsäkringslagens regler på samma sätt som vid sjukdom i allmänhet. Samordningstiden omfattade tiden till och med nittionde dagen efter olycksfallsdagen, då yrkesskadan orsakats av olycksfall, och eljest efter

den dag skadan yppades. Samordningen innebar att praktiskt taget alla yrkesskador av kortare varaktighet än 90 dagar (över 90 procent av alla yrkesskador) helt utmönstrades från yrkesskadeförsäkringen och överfördes till sjukförsäkringen, med följd att man i dessa fall som regel icke behövde pröva om skadan härrörde från den skadades arbete eller ej.

I anledning av denna samordning föreslogs i *propositionen nr 46 till 1954 års riksdag* att all sjukdomstid upp till sammanlagt högst 90 dagar under varje kvalifikationsår skulle få räknas som semesterkvalificerande samt att sjukdomstid som inföll efter dessa 90 dagar skulle vara semesterkvalificerande — i likhet med vad tidigare gällt — endast om sjukdomen föranletts av yrkesskada.

Riksdagen biföll propositionen, och de nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 januari 1955.

Semesterns längd

Den nu gällande allmänna treveckorssemestern infördes genom lagändring, som trädde i kraft den 1 juli 1951. Enligt den lydelse semesterlagen hade dessförinnan utgick semester allenast med en dag för varje kvalifikationsmånad med det undantaget att semestern utgick med en och en halv dag, om arbetstagaren vid månadens ingång ej hade fyllt 18 år. Dessutom stadgades i *lagen den 29 juni 1946 om förlängd semester för vissa arbetstagare med särskilt pressande och hälsofarligt arbete* i 1 §, att semester skulle utgå med förhöjt antal semesterdagar, därest arbetstagaren under kvalifikationsåret utfört

- 1) arbete under jord i gruva eller stenbrott,
- 2) gruvarbete ovan jord i Norrbottens län,
- 3) arbete, förlagt så att minst fyra timmar av arbetstiden för dygn infallit mellan klockan 22 och klockan 6,
- 4) arbete, däri arbetstagaren under minst fyra timmar av arbetstiden för dygn sysselsatts i mörkrum, eller
- 5) arbete, däri arbetstagaren utsatts för röntgenstrålning eller strålning från radioaktivt ämne.

Jämlikt 2 § i lagen skulle för varje kalendermånad av kvalifikationsåret, under vilken arbetstagaren för arbetsgivarens räkning å minst sexton dagar utfört i lagen avsett arbete, utgå semester med en och en halv dag om arbetet vore sådant, som omförmäldes i 1 § under 1)–4), samt med tre dagar, om arbetet vore sådant, som omförmäldes i 1 § under 5).

Frågarvarande lag ersattes emellertid i samband med införandet av allmän treveckorssemester med den ovannämnda lagen den 25 maj 1951 om förlängd semester för vissa arbetstagare med hälsofarligt arbete, genom vilken särbestämmelser bibehölls endast för arbetstagare, som i sitt arbete utsattes för röntgenstrålning eller strålning från radioaktivt ämne.

Till grund för 1951 års ändringar i semesterlagstiftningen låg ett betänkande av *arbetstidsutredningen*. I detta anförde utredningen i fråga om förlängd

semester för vissa grupper av arbetstagare med särskilt pressande eller hälsofarligt arbete:

Under utredningens arbete har den frågan uppkommit, huruvida man i samband med att den allmänna semestern ökas med en vecka till tre veckor bör göra en motsvarande ökning för dem, som redan ha tre veckors lagstadgad semester eller mer. De här berörda arbetstagargrupperna ha ansetts äga ett rekreationsbehov, som väsentligt överstiger övriga arbetstagares. Därest dessa senares rekreationsbehov tillgodoses på ett bättre sätt än tidigare, borde de här nämnda särskilda grupperna följa med och jämväl erhålla en förlängning av semester-tiden.

Utredningen vill här erinra om de motiv, som lågo till grund för statsmakternas beslut att ge vissa arbetstagargrupper längre semester än andra. Möjligheter ansågs för det dåvarande icke föreligga att bevilja samtliga arbetstagare en så lång semester som tre veckor, och i avvaktan på att så skulle bli möjligt gav man dem, som uppenbarligen hade ett avsevärt större rekreationsbehov än arbetstagare i allmänhet, en förlängd semester. Skälen till ungdomssemestern voro i viss mån likartade.

Avsikten med den förevarande semesterreformen är att höja minimisemestern till tre veckor. Den nuvarande graderingen i lagstiftningen av semestertiden har varit ett provisorium i avvaktan på den allmänna 3-veckorssemesterns genomförande. Med hänsyn härtill har utredningen icke ansett skäl föreligga för en ökning av semestertiderna för ungdomen och för de grupper arbetstagare, som omfattas av den nuvarande särskilda semesterlagen. Dock bör självfallet de arbetstagare som för närvarande åtnjuta sex veckors semester bibehålla sina förmåner.

I *propositionen nr 72 till 1951 års riksdag* med förslag till den allmänna treveckorssemestern uttalade *föredragande departementschefen, statsrådet Möller*, bland annat:

Även jag är av den uppfattningen, att skäl saknas för att taga införandet av allmän treveckorssemester till intäkt för en höjning av semestern för de grupper, som redan nu ha en lagstadgad semester om tre veckor eller längre tid. Det försprång, som dessa grupper erhållit, har såsom tidigare utvecklats varit ett provisorium i avvidan på allmän treveckorssemester, och sedan denna reform genomförts, ha således skälen för den nuvarande graderingen bortfallit. Självklart är dock, att de arbetstagare, som ha sex veckors semester, böra bibehålla denna förmån.

Andra lagutskottet, som behandlade propositionen, gjorde i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 28 icke någon erinran mot departementschefens uttalande i förevarande fråga.

Vid *1952 års riksdag* väcktes *motionerna I: 19* och *II: 27*, i vilka yrkades, "att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning av frågan huruvida icke arbetstagargrupper med sådant arbete som i lagen den 29 juni 1946 (nr 337) omförmäles i 1 § under 1) — 4) skola, i anknytning till den allmänna semesterlagen, tillerkännas en ytterligare förlängning av semestern".

Andra lagutskottet, som behandlade motionerna i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 6, hänvisade till de uttalanden som gjorts i frågan av arbetstidsutredningen och departementschefen samt fortsatte:

Såsom utskottet framhöll vid fjolårets riksdag måste en semester om tre veckor anses utgöra ett minimikrav. Begränsningen till denna tid betingades av ekonomiska faktorer. Även om de i motionerna berörda grupperna av arbetstagare skulle kunna anses ha behov av mer än tre veckors semester, kan utskottet likväl icke förorda, att frågan om en lagstadgad förlängning av semestertiden göres till föremål för omprövning. Spörsmålet om ökad semesterledighet för dessa arbetstagare får enligt utskottets mening lösas förhandlingsvägen — i likhet med övriga löne- och anställningsvillkor — och bedömas i samband med i avtal träffade överenskommelser om arbetstidens längd.

Vid 1955 års riksdag väcktes motionerna *I: 170* och *II: 204*, i vilka hemställdes om sådan ändring i lagen den 25 maj 1951 om förlängd semester för vissa arbetstagare med hälsofarligt arbete, att 6 veckors semester skulle utgå även vid arbete med smittämne vid bakteriologiskt-virologiskt laboratorium.

Andra lagutskottet, som behandlade motionerna i sitt utlåtande nr 27, hänvisade till att det i motionerna avsedda arbetet såsom framginge av avgivna remissyttranden vore förenat med en icke obetydlig infektionsrisk och att översjuklighet enligt i motionerna lämnade uppgifter syntes råda bland ifrågavarande personal. Utskottet, som icke fann det föreliggande utredningsmaterialet ge tillräckligt underlag för ett säkert bedömande av vilka åtgärder som vore bäst ägnade att i största möjliga utsträckning undanröja riskerna för ohälsa vid arbetet i fråga, hemställde, att riksdagen i anledning av motionerna måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte "föranstalta om utredning rörande de hälsorisker som i vissa fall är förenade med laboratoriearbete i den vetenskapliga forskningens, sjuk- och hälsovårdens samt industriens tjänst ävensom i fråga om de åtgärder, som må kunna vidtagas för undanröjande av dessa risker, samt att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga de förslag vartill utredningen kan giva anledning".

Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets hemställan. (Riksdagens skrivelse har bl. a. överlämnats för behandling till 1960 års semesterutredning.)

Vid 1956 års riksdag väcktes fyra motioner angående förlängd semester för vissa arbetstagargrupper. I *motionerna I: 26* och *II: 35* hemställdes om en översyn av semesterlagen i syfte att bereda arbetstagare med särskilt pressande och hälsofarligt arbete en ytterligare förlängning av semestertiden förslagsvis till fyra veckor. I *motionerna I: 353* och *II: 272* hemställdes om förlängd semester för "i motionen berörda arbetargrupper". Dessa utgjordes i huvudsak av de grupper, som före den allmänna treveckorssemesterens införande intog en privilegierad ställning.

Andra lagutskottet erinrade i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 16 om 1952 års riksdags ståndpunkt till motioner av samma innebörd och fann icke anledning att frångå denna. Spörsmålet om längre semesterledighet för de i

motionerna berörda arbetstagargrupperna borde alltså enligt utskottets mening få lösas förhandlingsvägen.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 16 december 1960 tillkallades särskilda sakkunniga för att verkställa en *översyn av semesterlagstiftningen* med inriktning på införande av fyra veckors semester. I *direktiven* för utredningen anför *departementschefen, statsrådet Nilsson*, bland annat:

Om semestern för arbetstagare i allmänhet förlänges till fyra veckor om året, uppkommer frågan, huruvida det är lämpligt att genom lagstiftning söka tillgodose det behov av längre semester, som kan föreligga för vissa grupper av arbetstagare. Avgörandet i vad mån ett sådant behov är för handen blir oundvikligen förbundet med gränsdragningsproblem av mycket grannliga natur, inte minst med hänsyn till den snabba utvecklingen på det tekniska området. Vad angår den personkrets, som den särskilda semesterlagen avser, kan man peka på det ändrade läge, som inträtt till följd av den alltmer ökande industriella användningen av ämnen, som utsänder radioaktiv strålning. De sakkunniga bör därför överväga, om inte tiden kan vara mogen att åt arbetsmarknadsparterna helt överlåta frågorna om längre semester än som följer av den allmänna semesterlagens regler.

Lönen under semester

De ovan under rubriken "Gällande bestämmelser" redovisade reglerna beträffande lön under semester har gällt alltsedan semesterlagens tillkomst 1945.

Vid 1947 års riksdag väcktes en *motion*, i vilken hemställdes om förslag till ökad "semesterersättning" för arbetstagare. Av motionen framgick emellertid att motionärerna med uttrycket semesterersättning avsett den lön, som under semestern skall utgå till arbetstagare.

Andra lagutskottet avstyrkte motionen i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 11 och framhöll därvid bland annat, att det i och för sig kunde vara rimligt att lönen under semestern utgick med högre belopp än eljest men att detta närmast vore en löneteknisk fråga, som borde kunna lösas genom överenskommelser mellan arbetsmarknadens parter.

Vid 1948 års riksdag väcktes en *motion* med likartat innehåll. Denna avsågs med samma motivering, som motionen vid föregående års riksdag.

Utskottet

I förevarande motioner behandlas tre olika områden av semesterlagstiftningen, nämligen semesterlagens kvalifikationsregler i visst fall, semesterns längd för vissa arbetstagargrupper samt den under semestern utgående lönen.

Enligt gällande bestämmelser utgår semester som huvudregel med en och en halv dag för varje kalendermånad av kvalifikationsåret, under vilken arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete å minst sexton dagar. Med dag, å vilken arbete utförts, jämställs bland annat dag, varunder arbetstagaren

under pågående anställning varit oförmögen till arbete på grund av sjukdom, dock att dag, som infaller efter det att arbetstagaren till följd av sjukdom varit frånvarande från arbetet under sammanlagt nittio dagar av kvalifikationsåret, jämställes endast om arbetsoförmågan föranletts av yrkesskada. Som framgår av den tidigare redogörelsen har denna regel erhållit sin utformning i samband med den samordning mellan den allmänna sjukförsäkringen och yrkesskadeförsäkringen, som genomfördes år 1955. Samordningen innebär att sjukhjälp skall utgå enligt sjukförsäkringslagens bestämmelser vid såväl yrkesskada som sjukdom i allmänhet de första nittio dagarna samt att ersättning från yrkesskadeförsäkringen skall utgå först för tiden därefter.

I motionen II:6 göres gällande, att regeln i sin nuvarande utformning kan leda till obilliga resultat. Regeln innebär nämligen att en arbetstagare, som i början av kvalifikationsåret drabbas av ett olycksfall medförande arbetsoförmåga under 90 dagar, inte får räkna därefter infallande sjukdomstid till någon del som semesterkvalificerande. Om sjukdomen däremot inträffar före olycksfallet samma kvalifikationsår, får arbetstagaren räkna den som semestergrundande, i den mån den icke varar över 90 dagar. Motionären hemställer i anledning därav, att den år 1960 tillsatta utredningen för översyn av semesterlagstiftningen får i uppdrag att pröva jämväl denna fråga.

När ifrågavarande bestämmelse infördes 1955, innebar den en avsevärd förbättring för arbetstagarna. Tidigare hade nämligen endast sjukdom föranledd av i arbetet inträffat olycksfall eller däri ådragen yrkessjukdom varit semestergrundande. Att bestämmelsen utformades på sätt som skedde var en naturlig följd av den då genomförda samordningen mellan sjukförsäkringen och yrkesskadeförsäkringen. Som motionären framhållit kan regeln emellertid leda till mindre tillfredsställande resultat beroende på att den bygger på en bestämd tidsföljd mellan vanlig sjukdom och yrkesskada. Några bärande skäl för en sådan ordning, sett från de synpunkter semesterlagstiftningen har att tillgodose, torde knappast kunna anföras. Utskottet finner det därför lämpligt, att ifrågavarande bestämmelse göres till föremål för översyn av den pågående semesterutredningen.

I motionen II:430 hemställes om förslag — utan hinder av den pågående semesterutredningen — till 1962 års riksdag om förlängning av semestern till fyra veckor för de grupper av arbetstagare, särskilt gruvarbetare, som har pressande eller hälsofarligt arbete.

Den allmänna treveckorssemestern infördes genom lagändring, som trädde i kraft den 1 juli 1951. Dessförinnan utgick semestern allenast med två veckor med det undantaget att arbetstagare under 18 år hade rätt till ytterligare en veckas semester. Dessutom stadgades i en särskild semesterlag, att arbetstagare, som utfört arbete under jord i gruva eller stenbrott, gruvarbete ovan jord i Norrbottens län samt visst nattarbete och mörkrumsarbete, var berättigade till tre veckors semester och arbetstagare sysselsatta med arbete, vari de utsattes för

röntgenstrålning eller strålning från radioaktivt ämne, berättigade till sex veckors semester. Vid den allmänna treveckorssemesterns införande bibehölls endast de sistnämnda särbestämmelserna. Under förarbetena framhölls såväl av arbetstidsutredningen som av departementschefen, att införandet av allmän treveckorssemester icke motiverade en höjning av semestern för de grupper arbetstagare, som redan hade rätt till tre veckors semester. Det försprång som dessa arbetstagare erhållit hade nämligen endast varit ett provisorium i avbidan på allmän treveckorssemester, och sedan denna genomförts hade skälen för en gradering av semestern bortfallit.

Såväl vid 1952 som vid 1956 års riksdagar väcktes motioner av i huvudsak samma innebörd som förevarande motion II:430. Riksdagen uttalade därvid, att även om de berörda grupperna av arbetstagare kunde anses ha behov av mer än tre veckors semester, riksdagen likväl ej kunde förorda, att frågan om en lagstadgad förlängning av semestertiden gjordes till föremål för omprövning. Enligt riksdagens mening fick spörsmålet om ökad semesterledighet för dessa grupper arbetstagare lösas förhandlingsvägen i likhet med övriga löne- och anställningsvillkor.

Den pågående utredningen har att verkställa översynen av semesterlagstiftningen med inriktning på införande av allmän fyraveckorssemester. Vid sitt arbete skall utredningen bland annat överväga, om frågorna om längre semester än som följer av den allmänna semesterlagens regler helt skall överlämnas åt arbetsmarknadens parter. Utskottet finner det under sådana förhållanden icke påkallat att hos Kungl. Maj:t begära förslag till nästföljande års riksdag om förlängd semester för vissa arbetstagargrupper. Det kan emellertid enligt utskottets mening vara lämpligt att motionen II:430 överlämnas till utredningen för kännedom.

Under semester skall lön utgå. Arbetstagare, som är avlönad med tidlön beräknad för vecka eller längre tidsenhet, äger uppbära den å semestertiden belöpande lönen. Annan arbetstagare äger för varje semesterdag uppbära lön med belopp, som motsvarar hans genomsnittliga dagsinkomst under de dagar av kvalifikationsåret, å vilka han utfört arbete för arbetsgivarens räkning. Genom kollektivavtal, slutet å arbetstagersidan av huvudorganisation, kan dock överenskommelse träffas om annan beräkning av lönen.

I motionen II:186 hemställs om utredning och förslag i syfte att nå en förbättring av lönen under semestern för "arbetare och andra i jämförlig ställning", eventuellt genom att densamma göres avdragsgill vid beskattningen upp till en viss gräns.

Riksdagen har vid tidigare tillfällen och senast 1948 haft att taga ställning till motioner av liknande innebörd. Motionerna har därvid avslagits med den motiveringen att frågan om högre lön under semestern närmast är av löneteknisk natur samt att frågan bör kunna lösas genom överenskommelse mellan

arbetsmarknadens parter. Enligt utskottets mening äger dessa uttalanden alljämt giltighet. Utskottet avstyrker därför motionen II:186.

Under hänvisning till vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

A. att riksdagen med bifall till motionen II: 6 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att det uppdrages åt den år 1960 tillsatta semesterutredningen att pröva den i 7 § andra stycket b) semesterlagen intagna bestämmelsen om jämställande av sjukdag med dag under vilken arbete utförts i enlighet med vad utskottet anfört;

B. att motionen II:430 icke måtte föranleda någon annan riksdagens åtgärd än att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer, att motionen överlämnas till semesterutredningen för kännedom; samt

C. att motionen II:186 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 9 mars 1961

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Strand, Nils Elowsson, Axel Svensson*, fru Hamrin-Thorell, fru Carlqvist, herrar Birke, Eric Carlsson* och Nyman;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Nilsson i Göteborg, fröken Wetterström, herr Odhe, fru Ekendahl, herrar Bengtsson i Varberg, Wahrendorff* och Jönsson i Ingemarsgården.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.